

Töö nr. 3116

Tellija: EV Keskkonnaministeerium
Toompuiestee 24
10149 Tallinn

Leping nr: K-11-1-2003/1658

Rahastaja: SA Keskkonnainvesteeringute Keskus

**Ohtlike jääkreostuskollete
kontroll ja uuringud
Lisa 1
Jääkreostuskollete infokaardid**

Vastutav täitja

Mati Salu

Tallinn, november 2004

Töö on koostanud AS Maves

Ohtlike jäätmete käitlislitsents 0052 (13.09.2001.a.)
Põhjaveeuuringute litsents nr 97 (03.11.2003.a.)

Juhatuse esimees

Toomas Kupits

Tööst võtsid osa

Madis Metsur
Mati Salu
Peeter Kais
Karl Kupits

Käesolevas lisas on 86 nummerdatud lehekülge teksti.

1	Jääkreostuskolle nr. 8 – TALLINNA KÜTUSETERMINAL.....	3
2	Jääkreostuskolle nr. 9 – BALTI LAEVAREMONDITEHAS	7
3	Jääkreostuskolle nr. 10 – AS ESTONIAN AIR KÜTUSEBAAS	11
4	Jääkreostuskolle nr. 12 – ER KOPLI KAUBAJAAM.....	15
5	Jääkreostuskolle nr. 14 – MIINISADAM	18
6	Jääkreostuskolle nr. 15 – KOPLI POOLSAARE SADAMAD	22
7	Jääkreostuskolle nr. 20 – EDISE AHERAINE LADESTUS	26
8	Jääkreostuskolle nr. 21 – KUKRUSE AHERAINE LADESTUS.....	30
9	Jääkreostuskolle nr. 22 – KÄVA AHERAINE LADESTUS.....	34
10	Jääkreostuskolle nr. 26 – RUTIKU AHERAINE LADESTUS	38
11	Jääkreostuskolle nr. 27 – SOMPA AHERAINE LADESTUS	42
12	Jääkreostuskolle nr. 28 – KOHTLA-JÄRVE POOLKOKSI LADESTUS	46
13	Jääkreostuskolle nr. 30 – BALTI ELEKTRIJAAMA TUHAVÄLJAD	51
14	Jääkreostuskolle nr. 31 – SILLAMÄE JÄÄTMEHOIDLA	55
15	Jääkreostuskolle nr. 32 – EESTI ELEKTRIJAAMA TUHAVÄLJAD	59
16	Jääkreostuskolle nr. 38 – MOONAKÜLA PÕHJAVEEREOSTUS.....	63
17	Jääkreostuskolle nr. 46 – RAKVERE NAFTATERMINAAL	66
18	Jääkreostuskolle nr. 42 – TAPA LENNUVÄLI	69
19	Jääkreostuskolle nr. 43 – TAPA VEDURIDEPÖÖ	74
20	Jääkreostuskolle nr. 44 – TAPA VAGUNIDEPÖÖ.....	78
21	Jääkreostuskolle nr. 59 – RAADI LENNUVÄLI JA RAKETIBAAS.....	82

6 Jääkreostuskolle nr. 15 – KOPLI POOLSAARE SADAMAD

1. Objekti lühikirjeldus

1.1. Nimetus

Kopli poolsaare sadamad, Kopli poolsaare Kopli lahe mereäärne maa-ala. Alal on järgmised sadamad: Vene-Balti sadam, Piirivalve sadam (1996. a andmebaasi kood on RK-57), Bekkeri sadam ja Meeruse sadam.

1.2. Jääkreostuskolde asukoht

Harju maakond, Tallinna linn, Kopli poolsaar. Jääkreostuskolde asukoht on näidatud lisas 2 joonisel Tallinn ja joonisel 15.

2. Omanik

Bekkeri sadama omanik on OÜ Rasmusson (Marati tn 14); Meeruse sadama omanik on AS Astarta (Kopli 49); Vene-Balti sadama omanik on BLRT Gruppi kuuluv Vene-Balti Sadam OÜ; Piirivalve sadamat loetakse Vene-Balti sadama osaks, seega on omanik BLRT Grupp (Kopli 103).

Piirivalve, Bekkeri, AS Eesti Vesiehitus ja AS Espertento territooriumitel asusid aastatel 1945...1992 endise NL sõjaväeosad. AS Astarta territooriumil asus endine kalurikolhoos Majak.

3. Asend

3.1. Veekogude suhtes

Sadamad asuvad Kopli lahe ääres.

3.2. Elamute suhtes

Piirivalve sadamale ja Meeruse sadamale on lähimateks elamuteks ca 200 m kaugusel kirde pool asuvad majad (Süsta tn ja Kopli 49).

3.3. Tsentraliseeritud veehaarete suhtes

Lähimad tsentraliseeritud veevarustuse kaevud asuvad Kopli poolsaare sadamatest 1000-200 m kaugusel põhja pool (riiklikud katastri nr vastavalt 240 ja 236). Kaevud kuuluvad AS-le Tallinna Vesi.

3.4. Üksikkaevude suhtes

Individuaalmajapidamistele kuuluvaid kaeve lähikonnas ei ole. Lähimad üksikpuurkaevud asuvad BLRT Grupi territooriumil (riiklikud katastri nr 14784 ja 252).

4. Reostuskaitstus ja geoloogilise ehituse lühiiseloormust

4.1. Pinnakatte paksus

Uuritava maa-alal pinnakatte moodustavad täitepinnas, merelised liivad (jämeliiv, tolm- ja peenliiv) ja moreen (saviliivmoreen, liivsavimoreen), mille kogupaksus on 1,3-14,3 m. Pinnakatte paksus suureneb edelasse, aluspõhjavagumuse suunas. Looduslike pinnaste paksus on suhteliselt väike. Õhukesed pinnasekihid on kaldu mere suunas, nad on enamasti läätsekujulised ja suiduvad.

Põhiosa pinnakattest moodustab sadamate alal planeerimisel, mere täitmisel ja kaide ehitamisel kasutatud täitepinnas. Täitepinnaste kompleksi paksus on tavaliselt 1,3-5 m, ulatudes kuni 12,5 m Bekkeri sadama territooriumil kai nr 2 piirkonnas. Täitepinnas koosneb liivast, killustikust, lubjakivilahmakatest ja veeristest, põlevkivi- ja kivisöetuhast, šlakist, tellisetükkidest, saviliivast, mullast, puidu- ja rauajäätmetest ning tardkivi munakatest. Uuritava maa-ala kirdeosas täide puudub. Teed ja platsid on enamasti kaetud betooni või asfaldiga.

Aluspõhjaks on uuritaval maa-alal alamkambriumi Lükati kihistu (C₁lk) liivakivi ja Lontova kihistu (C₁ln) sinisavi.

4.2. Veekihid, millest toimub veevarustus

Veevarustus toimub Kambriumi-Vendi (C-V) veekompleksi kaevude baasil, mis on maapinnalt lähtuva reostuse eest väga hästi kaitstud ning selle vett tarbib Põhja-Tallinna linnaosa. Kvaternaarisetetes (täitekihis) levib ajutise iseloormuga põhjavesi, Ordoviitsiumi ja Ordoviitsiumi-Kambriumi veekihid puuduvad.

5. Tööde loetelu

- 5.1. Süsta tänava piirivalvesadama keskkonnaseisundi uuringud. ETUI, EKUK, 1995;
- 5.2. Balti Baasi AS maa-ala reostusuuringud. REIB 1997. Töö nr GE-0067;
- 5.3. Süsta tn 15 kütusehoidlast vaba õli eemaldamine ja hävitamine. AS Maves, 1998;
- 5.4. Süsta tn. kütusehoidla pinnasereostuse likvideerimine. AS Maves, 1998
- 5.5. Kopli poolsaare ranna-ala naftareostuse uuring (Stroomi rannast Süsta tänavani). AS Maves, 1999;
- 5.6. Süsta tn. 15 kütusehoidla pinnasereostuse likvideerimine 1999.a. puhastustööd. AS Maves, 1999
- 5.7. Süsta tn 15 asuva endise NL sõjaväe kütusehoidlas 2000. a läbiviidavad puhastustööd. AS Maves, 2000;
- 5.8. Kopli poolsaarel Kopli lahe äärse maa-ala (Balti Laevaremonditehase AS kuni poolsaare tipuni) reostusuuringud II. AS Maves, 2000.

6. Reostuse iseloormust

6.1. Reoaine iseloormust

Naftasaadused.

6.2. Põhjavee kvaliteet

Kvaternaarisetetes ja Lükati kihistu liivakivis (C_{1lk}) leviv põhjavesi on maapinnalt lähtuva reostuse eest kaitsmata ja reostunud naftasaadustega.

Veevarustuses kasutamist leidev Kambriumi-Vendi (C-V) veekompleksi põhjavesi on maapinnalt lähtuva reostuse eest kaitstud paksu savikihi ja vesi pole naftasaadustega reostunud.

6.3. Reostuse levik

Sadamate alal levib vaba õlikiht suure poorsusega täitekihi alumises osas oleva vee pinnal. Täitekihi veepinnal oleva vaba õli levila laius kaldajoonest on kuni 125 m. Tugeva loodetuule korral võib merevee tase tõusta kuni 1,0 m võrra ning koos veetaseme muutustega võib muutuda ka õlikihi levila pinnases.

7. Seni rakendatud meetmed

1998...1999. a likvideeriti Piirivalve sadama (Süsta tn 15) endise NL mereväebaasi kütusehoidla õlipüüdjast ja kanalisatsioonikaevudest 51 tonni naftasaadusi. 2000. a vaba õli likvideerimistööd jätkusid, rajatud tranšeedest likvideeriti 6,3 t õlisegust vett.

1999. a. uuriti Piirivalve, Bekkeri ja Meeruse sadama (Kaluri, Klaasi ja Kopli ranna tänavatest mere poole asuv maa-ala) pinnase ja põhjavee reostust.

8. Seni rakendatud leevendusmeetmed

Lisaks eelpool nimetatud osalistele puhastustöödele muude leevendusmeetmete rakendamist teada ei ole.

9. Probleemi aktuaalsus ja riski suurus

9.1. Joogiveele

Risk joogivee reostamiseks puudub.

9.2. Põhjaveele

Pinnakattes leviv põhjavesi on reostunud ja selle pinnal esineb vaba naftasaaduste kiht. Põhjavee puhastamine on ega nõudev ja kulukas. Puhastustööd on osaliselt tehtud, kuid nende jätkamine pole otstarbekas enne reostusallikate (vanad katlamajad, mahutid, kütusetorustikud) likvideerimist.

9.3. Olulisele pinnaveekogule

Reostunud põhjavee väljavool toimub Kopli lahte.

9.4. Elutsooni ja -hoonete õhule

Hoonete maa-aluste osade olemasolul on tõenäoline naftasaaduste aurude tungimine neisse.

9.5. Kaitstavatele liikidele

Reostunud alal kaitstavaid liike ei ole. Reostunud, 125 m laiusest kaldaribast põhja pool asuvad looduskaitse all olevatest objektidest üksik tamm ja hõbevaher, ala kaguosas on Kopli ranna kivi. Kopli lahe reostamine mõjutab kaudselt Soome lahe olukorda.

9.6. Inimese otsese kokkupuute võimalus ohtlike ainetega

Kõik naftasaaduste hoidmise ja kasutusega seotud vanad ehitised on likvideerimata. Territooriumide suletuse tõttu on ohtlike ainetega kokkupuuteks võimalus ainult oma töötajatel.

9.7. Kanalisatsioonile ja puhastusseadmetele

Väljastatud pole naftasaadustega reostunud vee sattumine linna heitvee kanalisatsiooni ja sealt Paljassaare puhastusseadmetesse. Sademevee drenaažsüsteemid on reostunud ja nende vesi suundub väljalaskude kaudu Kopli lahte.

10. Järelekontroll ja seire

Reostuse likvideerimise tööd on pooleli. Esimese järjekorras oleks vajalik likvideerida vanad reostusallikad, välistada naftasaadustega reostunud vee sattumine Kopli lahte ja järgnevalt jätkata pinnase puhastustöid. Ettepanekud selle läbiviimise korralduse kohta on tehtud varasemate uuringute ja puhastustööde aruannetes.